

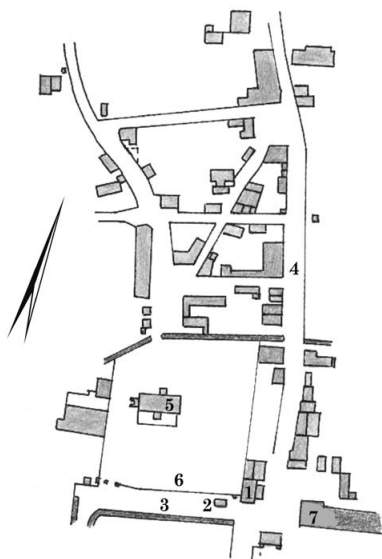
De oude huizen aan de Kerkesingel

Jan Morren

AN DE KERKESINGEL 5 IN VELSEN-ZUID staat een historisch pand dat een fraaie toevoeging geeft op de overige historische panden in het dorp Velsen. De woning is ontstaan uit een werkschuur en is ruim een eeuw lang in bezit geweest van de familie Rijperman. De Kerkesingel waaraan het huis staat is onderdeel geweest van de Driehuizerkerkweg.

Kerkesingel 5 De woning van de familie Rijperman

De brandweerkaart uit 1760 geeft op de plaats van de woning aan de Kerkesingel nog geen bebouwing aan. De enige bebouwing is de schuur die bij de herberg de Prins hoorde. Dit wordt nog eens bevestigd door een afbeelding van Abraham Rademaker uit 1728. Dan staat ook de schuur bij de herberg de Prins er nog niet, want die werd pas gebouwd in 1787. Goed is de kerkmuur te zien met de toegangspoortjes naar de kerk en het kerkhof.

Afbeelding 1
Het dorp Velsen in 1760.
1 Herberg de Prins,
2 de schuur bij de herberg,
3 De huidige Kerkesingel,
4 de Heerenwech,
5 de kerk,
6 de kerkmuur.
J. Morren, naar de brandweerkaart
uit 1760, origineel NHA. Haarlem, de
beeldbank.

Na dit beeld van de oorspronkelijke situatie vangen we de geschiedenis van de woning aan in 1777. In dat jaar pachtte Floris Rijperman een stuk grond ten zuiden van de kerk in het dorp Velsen. Hij pachtte dit van de Gereformeerde kerkgemeente. In het zelfde jaar liet hij op de erfpachtgrond een werkschuur bouwen. Het is niet bekend voor welke bedrijfstak de schuur gebruikt werd. Mogelijk was het een schilderswerkplaats, want de opvolgende Rijpermannen werden vermeld als schilder¹. In 1793 werd de werkschuur verbouwd tot woning.

Floris werd geboren in 1750 als zoon van Gerbrand Rijperman en Bregje Spruit. Van Floris worden in de doop-, trouw en begraafboeken van Velsen geen echtgenote of kinderen vermeld. Floris overleed in 1797. Hierna ging het huis over naar zijn vader. Vader Gerbrand overleed in 1806 waarna het huis in bezit kwam van diens weduwe Bregje Spruit. Voorzover is na te gaan overleed Bregje in 1809 waarna het huis verkocht werd aan Gerbrand Rijperman.² Deze transportakte is in de archieven echter niet te vinden. Aannemelijk is dat hij het huis kocht van de erfgenamen van Bregje. Het is bekend dat hij een zuster had, de in 1754 geboren Jannetje. De nieuwe eigenaar Gerbrand is een zoon van Jan Rijperman en Grietje

1 NHA. Ambachtsbestuur van Velsen, verpondingen, inv. nr. 117 en 118.
NHA. Doop- trouw- en begraafboeken Velsen.
2 NHA. Ambachtsbestuur van Velsen, verpondingen, inv. nr. 119.
NHA. Doop- trouw- en begraafboeken Velsen.

Afbeelding 2
De huidige Kerkkesingel rond 1830.
Schilderij Pieter Barbiers, afbeelding
beschikbaar gesteld door Siebe Rolle,
Velsen-Zuid.

Kromhout. Jan Rijperman was geboren rond 1747 en kan een broer zijn van de in 1806 overleden Gerbrand Rijperman. Gerbrand was getrouwd met Susanna Meerland, voor zover bekend kregen zij de volgende kinderen: in 1802 Helena Johanna, in 1805 Grietje, rond 1807 Bregtje, in 1809 Franco Nicolaas en rond 1814 Helena Johanna³.

Gerbrand had een schildersbedrijf dat gehuisvest was in een loods bij het huis. Samen was dit kadastraal bekend als sectie H perceel nr. 225. Ook had hij nog een huis in bezit aan de westkant van de Heerenwech, ten noorden van de Engelmundusbeek, en een huisje aan de westzijde van de Heerenwech. Dit laatste was één van de vier kleine huisjes ten noorden van het huis van de Schout dat stond op de hoek van de Heerenwech en het plein, later bekend als het Pleintje van Bresser.⁴

Het bezit van Gerbrand wordt weergegeven op een fraai schilderij gemaakt door Pieter Barbiers, die leefde van 1798 tot en met 1848. Hij gaf de situatie uit die tijd vrij redelijk weer. Vanaf rechts de schuur van herberg De Prins, dan het huis van Gerbrand en vervolgens worden de werkplaats en de schuur afgebeeld. Uit de gevel van de werkplaats hangt een uithangbord waarvan we mogen aannemen dat daarop de naam van zijn bedrijf stond. Als laatste de muur van het kerkhof. Voor het geheel loopt de huidige Kerkkesingel, met voor het huis een gezellig tafereel, mogelijk de familie Rijperman die daar verpoost. Dominerend op de achtergrond de Gereformeerde kerk van Velsen, nu de Engelmunduskerk. Hierbij moet opgemerkt worden dat de kerk te dicht op de bebouwing staat, vermoedelijk heeft de schilder het geheel in één afbeelding willen vangen. Maar er blijven een paar vragen. De gevelijn van de panden komt niet overeen met de kadastrale plattegrond uit 1832, want hierop steekt de werkplaats niet naar voren uit. Maar het kan zijn dat het pand tussen het maken van het schilderij en 1832 verbouwd is. Een ander punt is het raamkozijn in het woongedeelte. Dit kruiskozijn dateert uit de periode 1640-1680, maar we weten dat het huis pas in 1793 is gebouwd. De enige mogelijkheid die overblijft is dat hij bouw materiaal van een ouder huis uit de

³ NHA. Doop- trouw- en begraafboeken Velsen.

⁴ NHA. Kadaster Velsen, art. 160, 319 en 292.

Afbeelding 3
De huidige Kerkesingel 3 in 1975,
gebouwd in 1884 in opdracht van
Johannes Jacobus van der Laan. Foto
Noord-Hollands Archief, de beeldbank,
KNA 001001961.

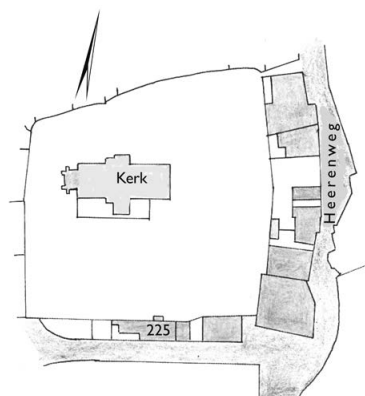
voornoemde periode heeft hergebruikt. In 1832 stond het huis kadastraal bekend als sectie H met perceel nummer 225.

In 1831 werd Gerbrand getroffen door het overlijden van zijn vrouw Susanna. Zij werd 51 jaar oud. Gerbrand zelf overleed in 1867, 90 jaar oud⁵. Ruim voor zijn overlijden had hij het huis aan de huidige Kerkesingel in 1840 verkocht aan zijn zoon Franco Nicolaas voor 3000 gulden. Franco Nicolaas was zijn vader opgevolgd in het schildersbedrijf. Het geheel werd beschreven als een huis met erf, werf, schuur, werkplaats en schildersgereedschappen. Het geheel stond op grond van de kerk en was belast met een eeuwige erfpacht van 12 gulden per jaar. De muur langs het kerkhof moest hij ter hoogte van zijn huis en bedrijf onderhouden zolang de grond in erfpacht was. Het geheel was afkomstig uit de boedel van zijn vader en overleden moeder. Bij de verkoop werd bepaald dat zijn vader met de andere kinderen het recht van bewoning hield totdat Franco Nicolaas zou trouwen of totdat zijn vader zou overlijden. Het onderhoud en de reparaties aan het huis en de overige panden waren voor rekening van Franco Nicolaas. In het oosten lagen de bezittingen van Gerrit ter Burg, eigenaar van de herberg de Prins, in het zuiden de weg (de huidige Kerkesingel), in het westen de oprit naar het kerkhof en in het noorden het kerkhof.⁶ Uit deze beschrijving kunnen we opmaken dat de gehele strook grond vanaf Herberg de Prins tot aan de toegang tot het huidige kerkplein bij hem in erfpacht was.

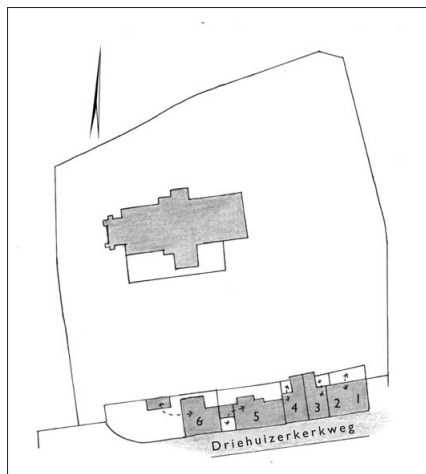
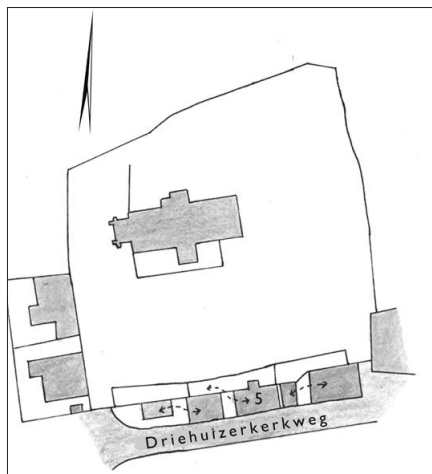
Franco Nicolaas had een welvarend schildersbedrijf. Dit kunnen we opmaken uit zijn huizenbezit dat bestond uit zes woningen aan de voormalige Noorderdorpstraat. Die had hij verkregen door het verbouwen van een groot langwerpige pand met een tuin aan de Noorderdorpstraat in 1848. Regelmatig liet hij nog verbouwingen uitvoeren aan deze panden. Franco Nicolaas was getrouwd met Maria de Wit. Uit hun huwelijk kwamen voort Gerbrand in 1843, Hendrina Petronella in 1845 en Herman Christoffel Johan Frederik in 1849. Van de laatste werd de eerste naam in de geboorteaangifte weggestreept.

Afbeelding 4
De bebouwing rond de kerk In 1832.
Perceel 225 is het huis waar nu het
huis Kerkesingel nr. 5 staat. Rechts
daarvan de schuur van de herberg de
Prins, en op de hoek de herberg de
Prins.

J. Morren, naar het kadastrale
minuutplan door F.J. Nautz.

5 NHA. Kadaster Velsen, art. 292.
NHA. Persoon- en Gezinskaarten Velsen.
6 NHA. Hyp. 4, inv. nr. 7412 akte 29.
NHA. Kadaster Velsen, art. 292.

Afbeelding 5
De Driehuizerkerkweg ter hoogte van het dorp Velsen in 1890. Links naast nr. 5 het huis dat in 1884 is gebouwd.
J. Morren, naar een kadastrale wijzingskaart uit 1890.

Afbeelding 6
De Driehuizerkerkweg ter hoogte van het dorp Velsen in 1902. Nr. 6 het in 1884 gebouwde huis. Nr. 5, het huidige Kerkesingel 5. Op nr. 3 woonde Hendrik Jacob van der Laan.
J. Morren, naar een kadastrale wijzingskaart uit 1902.

Franco Nicolaas overleed in 1877 waarna het bezit overging op zijn weduwe en de kinderen.⁷ In 1878 besloten zij hun erfdeelen in het huis en het schildersbedrijf te verkopen aan haar zoon respectievelijk broeder Christoffel Johan Frederik voor 3000 gulden. Nog altijd was het perceel belast met een erfpacht van 12 gulden en het onderhoud aan de muur. Ook hij zette het schildersbedrijf voort.

Christoffel was gehuwd met Marretje Langeveld. Uit hun huwelijk kwamen voort Franco Nicolaas in 1875, Geertje in 1878, Gerbrand in 1880, Maria in 1883 en Gerbrand in 1886. De eerste Gerbrand overleed toen hij 15 maanden oud was en Maria toen zij 9 maanden oud was. Met het schildersbedrijf van Christoffel ging het niet goed. Hij bouwde hypotheekschulden op bij de N.V. Amsterdamsche Hypotheekbank, wat leidde tot zijn faillissement. De directeurs van de bank verkochten als schuldeisers zijn bezit in 1883 voor 4500 gulden aan Johannes Jacobus van der Laan. Het verkochte werd omschreven als een woonhuis met schilderwerkplaats en loods. De grond was nog steeds in erfpacht van de kerk.⁸

Johannes Jacobus van der Laan was stalhouder en koetsier en gehuwd met Anna Anthonia Nix. Johannes Jacobus kwam uit 's-Gravenhage en was in 1875 in Velsen komen wonen. Zijn gezin is beschreven in het artikel over Herberg de Prins. In 1884 liet hij het huis verbouwen en liet hij ten westen van het huis een nieuw huis bouwen met een bergplaats. Dit huis is nu de Kerkesingel 3, waarover meer in het tweede deel van dit artikel.

Om ruimte te maken voor de nieuwe bergplaats werden de werkplaats en de schuur tegen de westzijde van het bestaande huis afgebroken. Uit de opvolgende kadastrale plattegronden is af te leiden dat achter de huizen en de bergplaats een erf of tuin vrijkomt. Hiervoor moet de kerkmuur ter hoogte van de panden zijn afgebroken. Het kadastrale perceel nummer wijzigde hierbij in 2501⁹. Het ging voor Johannes Jacobus goed met zijn stalhouderij want in 1895 werd hij eigenaar van de naastliggende herberg De Prins.

7 NHA. Hyp. 4, inv. nr. 7806 akte 13.
NHA. Kadaster Velsen, art. 292 en 297 reeks 1.
NHA. Persoon- en Gezinskaarten Velsen.

8 NHA. Hyp. 4, deel nr. 478 akte 40.
NHA. Kadaster Velsen, art. 297 reeks 2, 1116 en 1360.
NHA. Doop-trouw- en begraafboeken.

9 NHA. Kadaster Velsen, art. 1361.
NHA. Persoon- en gezinskaarten Velsen.

Afbeelding 7
De ijsbaan ten zuiden van het dorp Velsen in 1905. Op de achtergrond de huidige Kerkesingel. Foto Noord-Hollands Archief Haarlem, de beeldbank, KNA001018148.

Afbeelding 8
Het weiland ten zuiden van het dorp Velsen, onder water en gereed om ijsbaan te worden. Foto, M. Schipper, Noord-Hollands Archief Haarlem, de beeldbank, KNA. 001001948.

In 1901 vonden er opnieuw veranderingen plaats aan de Kerkesingel. Er werd gedeeltelijk gesloopt en er werd gebouwd. Van de huidige Kerkesingel 5 werd aan de achterzijde de uitbouw vergroot. Bij nr. 3 werd aan de achterzijde uitgebouwd en de berging werd gesloopt en vervangen door een kleinere berging. Tussen nr. 3 en 5 werd ook een berging gebouwd ten behoeve van nr. 5. Het perceelnummer veranderde toen in 2695.

Johannes Jacobus verkocht het huis dat nu bekend staat als Kerkesingel 3 in 1902. In 1920 verkochten de kerkvoogden van de kerk in Velsen de erfpachtgrond aan Johannes Jacobus voor 300 gulden. Het perceel nummer veranderde toen in 3557. In 1921 werd een fout in deze overdracht alsnog rechtgetrokken omdat men vergeeten was stukjes grond achter de percelen mee te nemen in de overdracht.

Jacobus overleed in 1937. De weduwe overleed in 1938 in haar huis aan de Driehuizerkerkweg nr. 5. De Kerksingel had toen nog de naam Driehuizerkerkweg.¹⁰

Na het overlijden van de weduwe gingen de nog levende kinderen en kleinkinderen over tot de verkoop van het huis Driehuizerkerkweg nr. 5. De kleinzoon Hendrik Jacob van der Laan woonde op nummer 3, een woning ten oosten van het huis. Nr. 5 werd voor 3500 gulden verkocht aan Pieter Pieterse Pruis, een bouwondernemer die woonde in Santpoort. Het perceel nummer was inmiddels gewijzigd in 4312.

Tussen 1936 en 1939 veranderde de omgeving van het huis. Tegenover het huis en tegenover Velserbeek werd langs de Driehuizerkerkweg een plantsoen aangelegd met een vijverpartij. Hierbij verdween tegenover het huis een weiland dat in de winter gebruikt werd als dorpsijsbaan. Helaas werd deze aanleg gescheiden door

¹⁰ NHA. Hyp. 4, inv. nr. 8490 akte 44 en inv. nr. 9063 akte 33.
NHA. Kadaster Velsen, art. 3816.
NHA. Persoon- en gezinskaarten Velsen.

Afbeelding 9
Het huis vlak voor de verbouwing met
zijn lagere dakkap.
*Foto, beschikbaar gesteld door de heer
Takkenberg en mevrouw van Douwen,
Velsen- Zuid.*

Afbeelding 10
Kerkesingel 5 rond 1975, na de
restauratie in 1970. De muren waren
toen nog wit gesausd. *Foto J. Morren.*

de aanleg van de Parkweg. Nog steeds siert deze fraaie aanleg de omgeving van het huis¹¹.

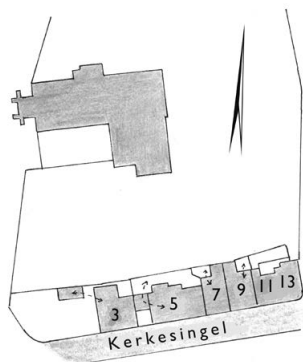
Pieter Pieterse hield het huis in bezit tot 1948. In dat jaar stond zijn vermogen onder beheer van Pieter Thomas Tjekkes, onderdirecteur van de nv. de Haarlemsche Hypotheekbank. Hij woonde toen aan de Van Dalenlaan 51 in Santpoort-Zuid. Bij de verkoop waren naast het huis aan de Kerkesingel woningen in IJmuiden inbegrepen en een gedeeltelijk verwoest pakhuis met bovenwoning aan de Ericssonstraat in IJmuiden. Dit pand had oorlogsschade en was belast met een herbouwplicht. Het huis aan de Kerkesingel werd verkocht aan George August Struijker Boudier voor 3000 gulden. De koper woonde in Rotterdam en was vertegenwoordiger. In 1949 verkocht deze het huis door aan Hemme Hendrik Bosman voor 3900 gulden.

¹¹ NHA. Hyp. 4, inv. nr. 9149 akte 95.

NHA. Kadaster Velsen, art. 6973 en 4273.

Gemser Haye, *Wat er van het dorp weg is, het dorp van 1865 tot 1970, Een kerk en een handvol huizen*, Velsen 1975, blz. 110.

Afbeelding 11
De Kerkesingel in 1969. Nr. 3 is het in 1884 gebouwde huis. J. Morren naar een kadastrale wijzingskaart uit 1969.

Afbeelding 12
De Kerkesingel 5 in 2017.
Foto J. Morren.

Hemme Hendrik woonde in Heemstede aan de Zantvoorter Allee 7 en was oud-gezagvoerder bij koopvaardij. Hij hield het huis in bezit tot 1966, toen verkocht hij het aan Jan Stolk, een aannemer uit IJmuiden, getrouwd met Johanna Hendrika Prins. Jan Stolk woonde aan de van Tuylweg in Velsen-Zuid. De naam Driehuiserkerkweg werd ter hoogte van het dorp Velsen gewijzigd in Kerkesingel. De woningen aan dit deel van de weg werden vernummerd, maar door toeval behield het huis van Jan Stolk het huisnummer 5. In 1968 werd er een stuk van de voormalige begraafplaats rond de kerk door verkoop van de Nederlandse Hervormde gemeente toegevoegd aan het eigendom van Jan, het perceel nummer werd daarbij gewijzigd in nummer 7309.

Afbeelding 13
Het ornament waar bij de restauratie in 1970 de afbeelding van een metselaar werd ingehakt.
Foto J. Morren.

In 1970 werd het huis verbouwd en gerestaureerd onder leiding van architect Siem Schaafsma. Het huis werd geheel opnieuw opgetrokken op een fundatie die bestond uit een betonnen bak. Het was niet verwonderlijk dat er beton gebruikt werd omdat het aannemersbedrijf van Jan Stolk veel beton gebruikte, onder andere bij het onderhoud van de pieren in IJmuiden. De dakkap werd verhoogd en de schoorsteen tegen de westgevel en de aanbouwen aan de achterzijde werden verwijderd. Ook werd er een opkamer verwijderd, wat er op wijst dat het huis een kelder heeft gehad. De vensterindeling in de westgevel werd gewijzigd en de beneden vensters kregen een kleinere roedeverdeling, naar het gebruik in oudere tijd. De gevels werden op advies van Monumentenzorg wit gesausd. In het dakvlak aan de voorzijde werd een sierlijke dakkapel geplaatst. Op de daklijst aan de zuidwest kant van de gevel stond een ornament, in dit ornament werd aan de straatzijde een afbeelding van een metselaar ingehakt. Hierna werd er in 1971 een garage bij het huis gebouwd. Jan Stolk overleed in 1978 waarna het huis overging naar zijn weduwe Johanna Hendrika en zijn vier zonen Jan, Klaas, Johan en Laurinus Jan. Nog in het zelfde jaar verkochten zij het huis aan Elisabeth Johanna Maria Scholten. Zij was oogarts en was getrouwd. Ook zij hebben weer wijzigingen aangebracht aan het huis. Onder andere werd de witte sauslaag verwijderd en de gevels opnieuw gevoegd met een fraaie knipvoeg. Elisabeth Johanna werd getroffen door het overlijden van haar man waarna zij in het huis bleef wonen. Na een ongeval werd zij opgenomen in een verzorgingshuis met de hoop dat zij nog kon

terugkeren naar haar huis. Maar het mocht niet meer zo zijn, na een zevenjarig verblijf in het verzorgingshuis besloot zij in 2017 het huis te verkopen. Kort na de verkoop is zij overleden. De nieuwe eigenaars en bewoners werden Freddy Dijkhuizen en Isabelle Hagemans. Zij gingen over tot een stapsgewijze verbouwing van het huis die anno 2020 nog gaande was. Helaas werd Isabella getroffen door een ernstige ziekte waarvan de afloop nog niet bekend is. Het huis is sinds 1973 een rijksmonument en is ondanks zijn gehele vernieuwing een fraaie aanvulling op de monumentale panden in het dorp Velsen.¹²

Kerkesingel 3

Zoals in het vorige hoofdstuk werd aangehaald heeft in het ontstaan van het huis aan de Kerkesingel 3 ook de familie Van der Laan de hand gehad, de eigenaar van Herberg de Prins. Het werd in 1884 gebouwd in opdracht van Johannes Jacobus van der Laan. Het huis is van eenvoudige architectuur maar draagt bij aan het historische karakter van het dorp Velsen.¹³

In de tijd dat Johannes Jacobus het huis liet bouwen had de Kerkesingel nog de naam Driehuizerkerkweg en daarin kreeg het nieuwe huis het huisnummer 6. Betreffende de bouw van het huis is er een groot raadsel. Onder in de voorgevel is een eerste steen aangebracht met daarin de naam van F.N. (Franco Nicolaas) Rijperman met de datum 19 maart 1827. Franco Nicolaas was geboren in 1809 en overleed in 1877, dus vóór de bouw van Kerkesingel 3. In het kadaستر wordt duidelijk vermeld dat het huis werd gebouwd in 1884, ook de kadastrale wijzigingskaart uit 1884 geeft duidelijk weer dat het huis in dat jaar is gebouwd. Bovendien wordt op het kadastrale minuutplan uit 1832 op deze plaats nog geen huis of gebouw weergegeven. Deze eerste steen zal dus afkomstig zijn van een ander pand dat gebouwd of verbouwd was in 1827, waarin Franco Nicolaas Rijperman op 18-jarige leeftijd deze steen had gelegd. Zoals vermeld in het deel over Kerkesingel 5 heeft de familie Rijperman dit perceel eerder in handen gehad. Zoals aangehaald in dit hoofdstuk kan het huis op dit perceel voor 1832 verbouwd zijn. Op de kadastrale wijzigingskaart uit 1884 is te zien dat Kerkesingel 3 deels gebouwd was op het westelijk deel van Kerkesingel 5. Dit westelijk deel was dus gesloopt, mogelijk kwam deze eerste steen uit dit gesloopte deel en heeft Johannes Jacobus ter herinnering aan dit gesloopte deel de eerste steen laten aanbrengen in de gevel van Kerkesingel 3.

In 1901 werd het huis aan de achterzijde uitgebreid met een grote uitbouw met daarin een opkamer en een kelder. De uitbouw werd gedekt door een plat dak. Nog in hetzelfde jaar verkocht Johannes Jacobus het huis met de bergplaats aan Adriaan van Keulen voor 3500 gulden. Het ging enkel om de opstal omdat ook dit huis stond op de erfpachtgrond van de Gereformeerde kerk in Velsen. Kadastraal was het bekend als sectie F met perceel nummer 2694. Adriaan had geen beroep en woonde in Velsen en aanvankelijk op Terschelling. Hij was getrouwd met Geurtje Olthuisen en had twee dochters, Albertha Marianne geboren in 1870 en Helena Josephine geboren in 1874. Daarnaast had hij twee zoons, Willem Adriaan gebo-

Afbeelding 14
De eerste steen met de naam F.N.
(Franco Nicolaas) Rijperman en
datum 19-3-1827.

¹² NHA. Kadaster Velsen, art. 4273, 8463 en 8502.

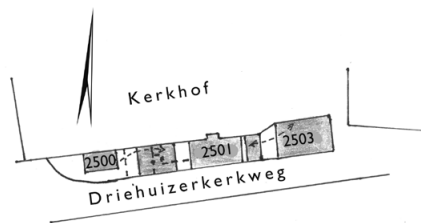
¹³ NHA. Kadaster Velsen, art. 8502, 9376, 12527 en 16696.

Rolle Siebe en Schaafsma Siem, *Een rondgang door het dorp, Een kerk en een handvol huizen*, Velsen 1975, blz. 140.

Informatie van Freddy Dijkhuizen en Isabella Hagemans, Velsen-Zuid.

Website gemeente Velsen, monumenten gemeente Velsen, Kerkesingel 5.

Afbeelding 15

Perceel 2500 het huis Kerkesingel 3 met de schuur dat deels gebouwd is op de plaats van het westelijk deel van perceel 2501, Kerkesingel 5. J. Morren, naar de kadastrale wijzigingskaart uit 1884.

Afbeelding 16

Het huis in 1930 met ervoor de ondergelopen ijsbaan. Het huis had toen nog de oorspronkelijk T-vensters. Over links de schuur.

Foto, M. Schipper, Noord-Hollands Archief Haarlem, de beeldbank, KNA.001001948.

ren in 1867 en Alexander Karel geboren in 1875. Alle kinderen werden geboren op Terschelling.¹⁴ Jacobus Adriaan verkocht het huis al in 1902 aan zijn beide dochters, ieder voor de helft, ook voor 3500 gulden. Albertina Marianne was huishoudster en woonde in Haarlem en Helena Josephine had geen beroep en woonde nog bij haar ouders in. In hetzelfde jaar werd achter het huis een tweede maar veel kleinere uitbouw aangebouwd met een licht schuin aflopend dak. Hierin werd een keuken gerealiseerd. Het echtpaar bleef met hun dochter wonen in het huis. In het jaar van aankoop werd de bergplaats tot een schuur verbouwd, het perceel kreeg toen het kadasternummer 3056. In 1908 overleed Geurtje Olthuisen op 75-jarig leeftijd. Albertha Marianne trouwde op 40-jarige leeftijd met de veel jongere 29-jarige Nicolaas Jacobus Kolijn, zij woonde toen ook bij haar vader en zuster in. Het huwelijk vond plaats in 1910 te Amsterdam waar zij gingen wonen. Nicolaas Jacobus Kolijn was huisknecht maar werkte zich op tot kantoorbediende.¹⁵

Mogelijk wilde Albertha Marianne geen bemoeienis meer met het huis hebben of zij had geld nodig, want 1921 verkocht zij haar helft in het huis en de schuur aan haar zuster Helena Josephia. Helena Josephina woonde nog steeds met haar vader in het huis. Deze helft van het huis bracht 1814 gulden op. Vader Adriaan overleed het jaar daarna op 92-jarige leeftijd, waarna Helena Josephia alleen in het huis bleef wonen. Op latere leeftijd kwam zij toch de ware nog tegen, zij trouwde met Lammert Laan.¹⁶

¹⁴ NHA. Kadaster Velsen, art. 2280.

¹⁵ NHA. Kadaster Velsen, art. 2280 en 2297.

NHA. Hyp. 4, inv. nr. 8109 akte 71.

Website: Open Archieven.

Website gemeente Velsen, monumenten, Kerkesingel 3.

¹⁶ NHA. Kadaster Velsen, art. 2297 en 2328.

NHA. Hyp. 4, inv. nr. 8117 akte 66.

Website: Open Archieven.

Afbeelding 17
Het huis in 1971. Foto, beschikbaar
gesteld door de heer Takkenberg en
mevrouw van Douwen, Velsen- Zuid.

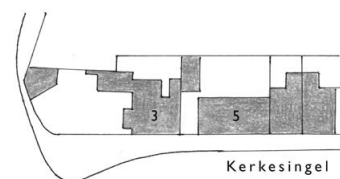
Lammert Laan had geen beroep. Het echtpaar ging wonen aan de Leidsevaart 392 in Haarlem. In 1958 verkocht het echtpaar het huis en de schuur aan Jacobus Kuitwaard voor 5500 gulden. De grond was nog steeds in eeuwigdurende erfpacht van de Gereformeerde kerk, toen aangeduid als de Hervormde gemeente Velsen. Het huis en de schuur waren plaatselijk gemerkt met nummer 6.

Jacobus Kuitwaard was in 1931 gehuwd met Trijntje Dalen Berg en woonde aan de Wardenaarstraat 4 in Velsen-Noord. Hij werkte als beambte bij Ovenbouw bij het toenmalige bedrijf de Hoogovens, nu Tata steel. Zijn beroep was van oorsprong metselaar, we mogen dan ook aannemen dat hij bij Hoogovens werkzaam als metselaar voor het aanbrengen van de vuurvaste stenen bekleding in de hoogovens. Het echtpaar kwam oorspronkelijk uit Heiloo, daar waren hun twee kinderen geboren, Hendrik Simon in 1932 en Simon Pieter in 1939.¹⁷

Jacobus verbouwde de schuur tot een garage en in 1963 bouwde hij hier een tweede garage bij in het westelijk deel van de tuin. In 1964 werd de opening tussen de garage bij het huis dichtgebouwd waardoor deze aansloot op het huis. Tegen de westgevel werd een erker aangebouwd met een schuin aflopend dak. In 1968 verkocht de Hervormde gemeente Velsen-Zuid de erfpachtgrond waarop de gebouwen stonden aan Jacobus. Tevens kocht hij een stukje aan van de voormalige begraafplaats achter de garage. Het perceelnummer wijzigde in nummer 7308.

Na 1975 werd de kleine dakkapel in het westelijk dakvlak verwijderd en werd aan de voorzijde een dakkapel geplaatst. In deze tijd werd ook het deel van de Driehuizerkerkweg ter hoogte van het huis gescheiden van het deel tussen de Parkweg en Driehuis en kreeg de naam Kerkesingel. Het huis kreeg toen als adres Kerkesingel nummer 3.

Afbeelding 18
De Kerkesingel 3 en 5 na 1971.
J. Morren, naar de kadastrale
wijzigingskaart uit 1971.

17 NHA. Kadaster Velsen, art. 2328 en 7803
NHA. Hyp. 4, inv. nr. 8523 akte 82.
Website: Open Archieven.

Afbeelding 19
 Kerkesingel 3 in 2019.
 Foto: J. Morren 2019.
 Afbeelding 20
 De achterzijde van Kerkesingel 3 met
 de perceelgedeelten gekocht van de
 kerk in Velsen. Foto J. Morren, 2019.

Jacobus overleed in 1991 en zijn vrouw Treintje in 1997.

In het jaar van haar overlijden verkochten hun twee kinderen het huis aan Dick Jan Blaquièrre en Jacueline Carla Johanna Rosalie Lucilla van der Weist. Deze twee waren toen nog niet gehuwd. Het verkochte huis werd hierbij omschreven als een woonhuis met erf, twee garages, grond en toebehoren, sectie H nr. 3708. Hij was pottenbakker en kunstenaar en zij adjunct-directeur en woonde in 's-Gravenhage. Hij bracht de nodige veranderingen in en bij het pand aan. De garage die tegen de westzijde van het huis was gebouwd richtte hij in als atelier voor het pottenbakken, met draaitafels en een oven. Tussen het atelier en de garage in de westzijde van het perceel bouwde hij een pergola. In het huis verwijderde hij de vloer van het voorste gedeelte van de bovenverdieping, op de balken na. Hierdoor kwam vanuit de woonkamer de kapconstructie in het zicht. Op de bovenverdieping ontstond hierdoor een soort vide. Op het uiteinde van de daknok bracht hij zelfgebakken sierpieken aan.

De twee trouwden en bleven hier wonen tot 2008. Toen verkochten zij het huis met toebehoren aan Robert Jan Simon Takkenberg die gehuwd was met Evelyn Ellen Marjan van Douwen. Zij kwamen uit Bloemendaal waar zij een praktijk hadden voor diergeneeskunde. Het atelier wijzigden zij tot een eetkamer en de open zijde van de vide op de verdieping maakten zij dicht door het aanbrennen van een muur. Ook wijzigden zij de trapopgang naar de bovenverdieping en het kleine keukentje in de oostelijk uitbouw aan de achterzijde werd in gebruik genomen als badkamer. De erker aan de westzijde gaven zij een plat dak. Ook zij kochten een stukje grond van het voormalige kerkhof bij de Engelmunduskerk achter de westelijke garage, die zij gebruikten als berging.

Het huis wordt nog altijd bewoond door dit echtpaar.¹⁸ Het huis met zijn stolpdak is sinds 1973 een Rijksmonument en is met zijn eenvoudige ontwerp toch een mooie aanvulling op de monumenten in het dorp Velsen.

Met dank aan:

Robert Jan Simon Takkenberg en Evelyn Ellen Marjan van Douwen, Velsen-Zuid.

Freddy Dijkhuizen en Isabella Hagemans, Velsen-Zuid.

Siem Schaafsma, Velsen-Zuid

Afkortingen:

NHA: Noord-Hollands

Archief Haarlem.

Hyp. 4: Hypotheken 4.

---

¹⁸ NHA. Kadaster Velsen, art. 7803 en 10822, 105485 en 13022.

NHA. Hyp. 4, inv. nr. 9650 akte 99.

Website: Open Archieven.

Informatie van Robert Jan Simon Takkenberg en Evelyn Ellen Marjan van Douwen, Velsen-Zuid.